

СЕКРЕТАР РАДИ СУДІВ УКРАЇНИ

*Вітання
з
Весною*

„07” 12 2020 року

О.В. Журавська

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ

вул. Студентська, 12-А, м. Київ, 04050, тел.: (044) 489-64-60, 481-06-29, факс: (044) 484-14-72, e-mail: assistant@hcj.gov.ua

01.12.2020 № 42857/0/9-20

На № _____

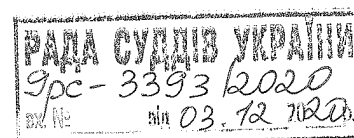
Рада суддів України

Надсилаємо копію рішення Вищої ради правосуддя від 24 листопада 2020 року № 3237/0/15-20 «Про результати дослідження щодо визначення нормативів часу на розгляд судових справ різних категорій».

Додаток на 45 арк.

Заступник Голови Вищої ради правосуддя

О.В. Маловацький

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
РІШЕННЯ

КОПІЯ

24 листопада 2020 року

Київ

№ 3234/0/15-20

**Про результати дослідження
щодо визначення нормативів
часу на розгляд судових
справ різних категорій**

Відповідно до пункту 17 частини першої статті 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» Вища рада правосуддя затверджує за поданням Державної судової адміністрації України нормативи кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення судів.

Одним із завдань суддівського самоврядування є вирішення питань щодо участі у визначенні потреб кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення судів та контроль за дотриманням установлених нормативів такого забезпечення (частина четверта статті 126 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»).

Наказом Державної судової адміністрації України (далі – ДСА України) від 14 вересня 2018 року № 471 затверджена Методика визначення граничної чисельності суддів у судах.

Протягом 2019 року ДСА України спільно з Радою суддів України (далі – РСУ) за підтримки Програми реформування сектору юстиції «Нове правосуддя» Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) проводились дослідження щодо визначення нових нормативів часу на розгляд судових справ різних категорій з урахуванням змін, внесених до процесуального законодавства (далі – дослідження).

29 квітня 2020 року до Вищої ради правосуддя надійшов лист ДСА України № 15-8611/20 про затвердження нормативів середнього часу, необхідного для розгляду судових справ, і коефіцієнти складності судових справ у місцевих та апеляційних судах, а також нормативи фінансового планування, аналізу ефективності діяльності суду. До листа долучено Звіт міжнародних експертів Програми USAID «Нове правосуддя» за результатами оцінювання середніх витрат часу на розгляд справ для визначення коефіцієнтів навантаження суддів (далі – Звіт), складений у рамках дослідження. Також з листа вбачається, що результати дослідження будуть використані ДСА України при визначенні нормативної чисельності суддів та слугуватимуть базовими даними в бюджетному процесі.

15 травня 2020 року Вища рада правосуддя звернулася до Національної школи суддів України (далі – НШСУ) щодо визначення поняття «нормативи кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення судів», матеріалів, що можуть слугувати основою/вихідними даними/первинними документами для розроблення таких нормативів, а також чи можна вважати отримані Вищою радою правосуддя матеріали нормативами, які має затверджувати Вища рада правосуддя відповідно до вимог закону. У відповідь НШСУ зазначила, що запропоновані ДСА України показники частково розкривають нормативи кадрового та фінансового забезпечення судів, водночас підлягають подальшому обговоренню з урахуванням позицій органів суддівського самоврядування.

Протягом квітня – травня 2020 року робочою групою Вищої ради правосуддя для опрацювання питань щодо кількості суддів у судах (далі – робоча група) із залученням представників ДСА України, РСУ, НШСУ та експертів Програми USAID «Нове правосуддя» опрацьовувались надані ДСА України матеріали, зокрема щодо визначення індикативного показника нормативного суддівського навантаження та коефіцієнтів складності судових справ, а також середньостатистичної тривалості роботи судді протягом року.

Рішенням РСУ від 5 червня 2020 року № 31 запропоновано Програмі USAID «Нове правосуддя» провести перерахунок показників середньої тривалості судових справ за їх категоріями та коефіцієнтів складності справ з наданням переваги даним, отриманим за результатами 1-ї хвили дослідження – опитування суддів (самооцінка часу), а не даним, отриманим за результатами 2-ї хвили дослідження – фіксування фактичних витрат робочого часу судді у щоденнику.

9 червня 2020 року до Вищої ради правосуддя надійшов лист ДСА України про відкликання листа від 29 квітня 2020 року № 15-8611/20 про затвердження нормативів.

Цього самого дня на засіданні робочої групи за участю представників РСУ, ДСА України, НШСУ, експертів Програми USAID «Нове правосуддя» досягнуто згоди щодо необхідності здійснення Програмою USAID «Нове правосуддя» перерахунку показників середньої тривалості судових справ за їх категоріями та коефіцієнтів складності справ з наданням переваги 1-й хвилі дослідження.

За підсумками обговорення робочою групою подальших шляхів визначення суддівського навантаження на засіданні 9 липня 2020 року вирішено ДСА України визначити кількість хвилин для розгляду судової справи, яка становить коефіцієнт складності судової справи «1» у розрізі спеціалізації та інстанційності судів, та подати відповідні матеріали на розгляд робочої групи.

20 липня 2020 року до Вищої ради правосуддя надійшов лист ДСА України № 15-14193/20 з доопрацьованими матеріалами дослідження щодо показників середньої тривалості розгляду судових справ у частині

визначення коефіцієнтів складності судової справи в розрізі спеціалізації та інстанційності судів.

28 липня 2020 року на черговому засіданні робочої групи представники ДСА України поінформували про здійснення узагальнення середнього часу, необхідного для розгляду судових справ місцевими (окружними) та апеляційними судами.

31 липня 2020 року Вища рада правосуддя звернулася до голів місцевих та апеляційних судів із проханням надати пропозиції та зауваження щодо можливості застосування як індикативних визначених ДСА України показників середньої тривалості розгляду судових справ, коефіцієнтів складності судової справи в розрізі спеціалізації та інстанційності судів. Відповідні матеріали ДСА України та Звіт було розміщено на офіційному веб-сайті Вищої ради правосуддя.

Пропозиції та зауваження судів було узагальнено Вищою радою правосуддя. Відповідні узагальнення надіслано РСУ, НШСУ та ДСА України.

НШСУ листом від 1 жовтня 2020 року № 16-05/1751 повідомила, що було проведено індивідуальне вибіркове контрольне опитування серед 80 суддів-тренерів/суддів, які співпрацюють з НШСУ. Опитування стосувалось мінімальної кількості справ, які може об'єктивно розглянути суддя місцевого загального суду за рік, середнього фактичного строку розгляду справи/провадження суддею місцевого загального суду, який має бути закладений при розрахунках навантаження та коефіцієнтів, які необхідно застосовувати для визначення мінімальної кількості справ, яку може розглянути суддя місцевого загального суду, все це за умов нормального (ненадмірного) навантаження протягом робочого часу. За результатами опитування найбільші відсотки набрали позиції: мінімальна кількість справ – 430, середній строк розгляду справи – 60 днів, коефіцієнт – кількість підсудних.

ДСА України зазначила, що середні показники розгляду справ є результатом дослідження, а питання визначення кількості робочих днів, введення показника навантаження потребують обговорення робочою групою (лист від 2 жовтня 2020 року № 15-18135/20).

РСУ звернула увагу на те, що більшість зауважень носять суб'єктивний характер, а тому можуть бути враховані під час обговорення відповідних нормативів (лист від 7 жовтня 2020 року № 9рс-618/20-вих).

На засіданні 20 жовтня 2020 року робоча група дійшла висновку про відсутність підстав для перерахунку показників середніх витрат часу на розгляд судових справ з огляду на надані судами зауваження, оскільки суттєвих пропозицій надано не було, а надані – мають суб'єктивний характер; вирішила питання показників середнього часу для розгляду судових справ винести на обговорення Вищої ради правосуддя.

Згідно із частиною шостою статті 19 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» кількість суддів у суді визначає ДСА України за погодженням

з Вищою радою правосуддя з урахуванням судового навантаження та в межах видатків, визначених у Державному бюджеті України на утримання судів та оплату праці суддів.

З огляду на зазначене та враховуючи, що показники середнього часу, необхідного для розгляду судових справ, можуть бути використані для визначення нормативної чисельності суддів та слугувати підставою для визначення пріоритетів фінансового забезпечення судової влади та її незалежності, Вища рада правосуддя, керуючись статтями 3, 34 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», статтями 19, 126 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»,

вирішила:

рекомендувати Державній судовій адміністрації України та Раді суддів України застосовувати показники середньої тривалості розгляду судових справ при ухваленні рішень та здійсненні заходів з питань організаційного забезпечення діяльності судів (додаються).

Голова Вищої ради правосуддя

(підпис)

А.А. Овсієнко

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

Заступник начальника управління – завідувач відділу підготовки засідань Вищої ради правосуддя управління організаційно-протокольного забезпечення діяльності Вищої ради правосуддя

І.І. Демчик